

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Mustafa ÇİFTÇİ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Şehirlerin büyümesi yalnızca yeni binalar yapmak değildir.

Şehir; yolu, otoparkı, toplu taşıması, yaya alanı, kavşağı ve bütün bunların birlikte işlediği bir yaşam düzenidir.

Bugün birçok kentimizde araç sayısı artmış ancak şehirlerin ulaşım kapasitesi aynı hızda gelişmemiştir.

Sonuç ortadadır:

Kilometrelerce trafik.

Kaldırıma park edilmiş araçlar.

İkinci sıraya bırakılmış otomobiller.

Ambulansın ilerleyemediği yollar.

Otobüsün durağa yanaşamadığı caddeler.

Yaya geçidini kullanamayan Vatandaşlar.

Vatandaş otomobiliyle işine giderken saatlerini trafikte kaybediyor; evine geldiğinde aracını bırakacak yer bulamıyor.

Bu yalnızca konfor meselesi değildir.

Trafikte kaybedilen zaman ekonomiden çalınmaktadır.

Boşa yakılan yakıt aile bütçesinden çıkmaktadır.

Dur-kalk trafiği havayı kirletmektedir.

Yanlış park ambulansın, itfaiyenin ve toplu taşımanın önünü kapatmaktadır.

Otopark yapılmadan yoğun yapılaşmaya izin verilen bir şehirde, ortaya çıkan park sorununu yalnızca Vatandaşa ceza keserek çözemeyiz.

Şehir planlamasındaki eksikliğin bedeli Vatandaşa trafik cezası olarak çıkarılamaz.

Otopark bir şehir planlama meselesidir.

Trafik de yalnızca polis denetimi değil; mühendislik, toplu taşıma ve şehircilik meselesidir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye genelinde trafiğe kayıtlı toplam motorlu kara taşıtı sayısı kaçtır?
- 2) İstanbul, Ankara, İzmir, Denizli, Bursa, Antalya, Adana ve Konya'daki araç sayıları ayrı ayrı ne kadardır?
- 3) Son on yılda araç sayısındaki artış oranı nedir?
- 4) Aynı dönemde şehir içi yol kapasitesi ne kadar artmıştır?

- 5) Araç sayısındaki artışla yol kapasitesi arasındaki fark analiz edilmiş midir?
- 6) Bakanlığınız şehir içi trafik sıkışıklığının ekonomik maliyetini hesaplamakta mıdır?
- 7) Büyükşehirlerde bir sürücünün yılda ortalama kaç saatini trafikte kaybettiğine ilişkin resmî çalışma var mıdır?
- 8) Trafik sıkışıklığı nedeniyle yıllık tahmini akaryakıt kaybı ne kadardır?
- 9) Bu kaybın Ülke ekonomisine maliyeti nedir?
- 10) Dur-kalk trafiğinin hava kirliliğine etkisi hesaplanmış mıdır?
- 11) Türkiye genelindeki toplam kamuya açık otopark kapasitesi kaç araçtır?
- 12) Büyükşehirlerde araç başına düşen otopark kapasitesi nedir?
- 13) İstanbul'daki toplam otopark açığı kaç araçtır?
- 14) Ankara'daki açık kaç araçtır?
- 15) İzmir'deki açık kaç araçtır?
- 16) Denizli'deki açık kaç araçtır?
- 17) İl merkezlerinin kaçında kapsamlı otopark ana planı bulunmaktadır?
- 18) Otopark ihtiyacı belirlenmeden yeni yapılaşmaya izin verilen bölgeler bulunmakta mıdır?
- 19) Yapı ruhsatında bulunması gereken otoparkın fiilen başka amaçla kullanıldığı bina sayısı kaçtır?
- 20) Bina otoparklarının dükkân, depo veya başka kullanım alanlarına dönüştürülmesine ilişkin kaç işlem yapılmıştır?
- 21) Otopark yükümlülüğü yerine getirilmeden ruhsat verilen yapı sayısı tespit edilmiş midir?
- 22) Otopark bedeli tahsil edilen ancak karşılığında bölgesel otopark yapılmayan belediye sayısı kaçtır?
- 23) Belediyelerin tahsil ettiği otopark bedellerinin toplamı ne kadardır?
- 24) Bu kaynakların ne kadarının gerçekten otopark yapımında kullanıldığı takip edilmekte midir?
- 25) Otopark hesabında biriken ancak kullanılmayan toplam kaynak ne kadardır?
- 26) Yöf kenarı ücretli park uygulamalarının trafik akışına etkisi incelenmekte midir?
- 27) Ana arterlerde yolun bir şeridinin sürekli park alanına dönüşmesinin engellenmesi planlanmakta mıdır?
- 28) İkinci sıra park nedeniyle 2025 ve 2026 yıllarında kaç trafik cezası uygulanmıştır?
- 29) Kaldırım üzerine park nedeniyle uygulanan ceza sayısı kaçtır?
- 30) Engelli park alanını hukuka aykırı kullanan sürücülere kaç ceza verilmiştir?
- 31) Engelli otopark alanlarının sayısı ihtiyacı karşılamakta mıdır?
- 32) Yanlış park nedeniyle ambulans veya itfaiye geçişinin engellendiği vaka sayısı tutulmakta mıdır?
- 33) Hastane çevrelerindeki otopark yetersizliğine ilişkin özel çalışma yapılmış mıdır?
- 34) Kamu hastanelerinin kaçında ziyaretçi ve hasta ihtiyacını karşılayacak yeterli otopark bulunmamaktadır?
- 35) Okul çevrelerindeki servis ve özel araç yoğunluğunu azaltacak trafik planları hazırlanmakta mıdır?
- 36) Okul giriş ve çıkış saatlerinde oluşan tehlikeli parklaşmaya yönelik kaç denetim yapılmaktadır?
- 37) Yeni yapılan kamu binalarında yeterli otopark kapasitesinin bulunması zorunlu mudur?
- 38) Kamu kurumlarının çevresinde kamu araçlarının yol üzerine sürekli park etmesine yönelik denetim yapılmakta mıdır?
- 39) Park-et-devam-et sistemlerinin yaygınlaştırılması için merkezi bir hedef var mıdır?
- 40) Büyükşehir girişlerinde kaç park-et-devam-et otoparkı bulunmaktadır?
- 41) Bu otoparkların toplam kapasitesi nedir?
- 42) Vatandaş şehir merkezine özel aracıyla girmek yerine toplu taşımaya yönlendirecek entegre otopark tarifeleri uygulanacak mıdır?
- 43) Toplu taşımının yetersiz olduğu bölgelerde özel araç kullanımını azaltmanın mümkün olmadığı kabul edilmekte midir?
- 44) Trafik sıkışıklığının yoğun olduğu güzergâhlarda otobüs özel şeritlerinin yaygınlaştırılması planlanmakta mıdır?

- 45) Otobüslerin yanlış park nedeniyle kullanamadığı veya verimsizleşen şeritlere ilişkin veri bulunmakta mıdır?
- 46) Kent merkezlerinde ağır vasıta trafiğinin saat bazında sınırlandırılması yeterli ölçüde uygulanmakta mıdır?
- 47) Şehir içi yük taşımacılığı için lojistik aktarma merkezleri kurulması planlanmakta mıdır?
- 48) Motosiklet sayısındaki artış dikkate alınarak motosikletlere özel park alanları oluşturulması için standart getirilecek midir?
- 49) Elektrikli araçların yaygınlaşmasıyla otoparklarda şarj noktası zorunluluğu hangi oranda uygulanmaktadır?
- 50) Otoparklarda yeterli elektrikli araç şarj kapasitesi bulunmayan şehirler hangileridir?
- 51) Büyükşehirlerde gerçek zamanlı boş otopark bilgisini vatandaşlara sunacak ortak dijital sistem kurulacak mıdır?
- 52) Trafik ışıklarının yapay zekâ destekli adaptif sistemlerle yönetildiği kavşak sayısı kaçtır?
- 53) Bu sistemlerin ortalama bekleme süresini ne ölçüde azalttığı hesaplanmış mıdır?
- 54) Türkiye genelinde hâlen sabit zamanlı trafik ışığıyla yönetilen yoğun kavşak sayısı kaçtır?
- 55) Trafik yoğunluğuna göre anlık yönlendirme sistemlerinin yaygınlaştırılması için hedef tarih nedir?
- 56) Şehir içi trafik politikalarının İçişleri, Ulaştırma, Çevre-Şehircilik ve belediyeler arasında parçalı yürütülmesinin koordinasyon sorunu yarattığı kabul edilmekte midir?
- 57) Büyükşehirler için bağlayıcı Kentsel Trafik ve Otopark Master Planı hazırlanması zorunlu hâle getirilecek midir?
- 58) Trafik sıklığının başarı ölçütünü kesilen ceza sayısı değil, yolculuk süresindeki azalma ve güvenlik artışı olarak belirleyecek performans sistemi kurulacak mıdır?
- 59) 2030 yılına kadar büyükşehirlerde kişi başına trafikte kaybedilen süreyi hangi oranda azaltmayı hedefliyorsunuz?
- 60) Vatandaşın aracına park yeri ayırmadan binlerce konuta ruhsat verilip sonrasında vatandaşın yanlış park nedeniyle cezalandırılmasını adil buluyor musunuz?
- 61) Şehirlerimizi otomobillerin birbirini kilitlediği alanlar olmaktan çıkarıp insanın, toplu taşımanın ve güvenli ulaşımın merkezde olduğu bir kent düzenine geçirmek için hangi somut takvimi ortaya koyuyorsunuz?